

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 25.11.1998
KOM(1998) 594 endelig udg.

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG
OG REGIONSUDVALGET

***Fjerde rapport om gennemførelsen af EU's lovpakke for
telesektoren***

Fjerde rapport om gennemførelsen af EU's lovpakke for telesektoren

INDHOLD

1.	INDLEDNING OG RESUME	1
2.	STATUS OVER GENNEMFØRELSEN 10 MÅNEDER EFTER LIBERALISERINGEN	8
2.1.	Rapportområde	8
2.2.	Metode	9
2.3.	Status over gennemførelsen	9
2.3.1.	Gennemførelse i national ret	9
2.3.2.	Den praktiske anvendelse af reglerne	11
2.4.	Den praktiske anvendelse af reglerne, tema for tema	12
2.4.1.	Nationale tilsynsmyndigheder	12
2.4.2.	Tilladelser	15
2.4.3.	Samtrafik/særlige nettilslutninger	17
2.4.4.	Forsyningspligt	19
2.4.5.	Takster/regnskabssystemer	21
2.4.6.	Nummerering	23
2.4.7.	Frekvenser	26
2.4.8.	Adgangsret	27
2.4.9.	Konkurrence på abonnentnetniveau	28
3.	KOMMISSIONENS INDSATS FREMOVER	30

Bilag SEC(1998) 1981

1. **Markedsdata**
2. **Lovgrundlaget for telesektoren - oversigt over direktiver og beslutninger**
3. **Status over gennemførelsen af harmoniseringsdirektiverne**
4. **Den praktiske anvendelse – analyse af situationen i de enkelte medlemsstater, tema for tema**
5. **Konkurrence på abonnentnetniveau**

1. INDLEDNING OG RESUME

I løbet af 10-års-perioden 1988-97 vedtog EU en **omfattende lovpakke for telesektoren**, der skulle hjælpe Europa til at tackle den rivende teknologiske udvikling, herunder konvergensen mellem teknologier, samt globaliseringen af informationsområdet. Rådets og Europa-Parlamentets vedtagelse af pakken i overensstemmelse med **traktatens målsætninger** og EU's forpligtelser i henhold til **WTO/GATS-aftalen**¹ indebærer en dybtgående omstrukturering af de nationale telekommunikationslovgivninger og -markeder.

Denne rapport er den fjerde i en række statusrapporter om gennemførelsen af EU's lovpakke for telesektoren, hvoraf den første udkom i maj 1997. Formålet med rapporterne er at informere EU-institutionerne, regeringerne i medlemsstaterne, operatører, udstyrsfabrikanter og nytilkomne på markedet om, hvordan det skrider fremad med at gennemføre lovpakkens bestemmelser i national ret og anvende dem i praksis. Rapporten dækker alle de EU-bestemmelser på teleområdet, der er vedtaget siden 1987, og supplerer en række sektorspecifikke rapporter, herunder rapporten om frekvenser, den kommende rapport om faste kredsløb og rapporten om forsyningspligt.

Rapporten er baseret på de oplysninger, der forelå pr. 16. oktober 1998². Der er dog også taget hensyn til de kommentarer til bilag 4 og 5, der var modtaget fra medlemsstaterne inden den 10. november 1998.

Kommissionen rapporterede til Rådet og Parlamentet i februar 1998³, at yderligere undersøgelser af gennemførelsen i national ret kun var nødvendige for de nyere direktivers vedkommende, og at man i fremtidige rapporter burde koncentrere sig om at vurdere, hvordan reglerne anvendes i praksis.

Denne fjerde rapport om gennemførelsen konkluderer at

- de yderligere fremskridt, der er sket mht. de senere direktiver, betyder, at **langt hovedparten af lovpakkens bestemmelser er gennemført i national ret**;
- de nationale foranstaltninger til gennemførelse af **lovpakkens hovedtemaer** (*nationale tilsynsmyndigheder, tilladelsesordninger, samtrafik, forsyningspligt, takster, nummerering, frekvenser og adgangsrret*) **anvendes i praksis**, om end der - ikke overraskende i en så kompleks proces - er en lang række detaljer, der endnu ikke er på plads;
- **telekommunikationsmarkederne** i medlemsstaterne **udvikler sig hurtigt i dynamisk retning**.

¹ Den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser, der trådte i kraft den 5. februar 1998

² Markedsoplysningerne i bilag 1 om antallet af operatører, gebyrer for tilladelser og samtrafikafgifter er de oplysninger, der er modtaget fra de nationale tilsynsmyndigheder og ministerier indtil september 1998. Det fremgår af tabellerne, hvornår de enkelte oplysninger er fra.

³ Den tredje rapport om gennemførelsen af EU's lovpakke for telesektoren, KOM (98) 80, <http://www.ispo.cec.be/infosoc/telecompolicy>; <http://www.europa.eu.int/comm/dg4/lawliber/libera.htm>

Disse konklusioner er baseret på følgende:

Med hensyn til **gennemførelsen i national ret** har Kommissionen gennemgået de vigtigste bestemmelser i direktiverne, artikel for artikel, og vurderet, hvor nøje medlemsstaternes lovgivning er i overensstemmelse hermed efter skalaen, "grundlæggende gennemført" - "delvist gennemført" - "ikke gennemført".

Kommissionens vurdering af, i hvor høj grad **de nationale gennemførelsesforanstaltninger anvendes i praksis** i medlemsstaterne, bygger på en analyse af

- en række **indikatorer for overensstemmelse** med de vigtigste principper og krav i lovpakken
- data, der viser i hvilket omfang **markederne i praksis er ved at åbne sig for konkurrence**.

Kommissionen vurderer den **praktiske anvendelse af bestemmelserne** som følger:

- **Nationale tilsynsmyndigheder:** De nationale tilsynsmyndigheder er **trådt i funktion i alle medlemsstater**, og de samarbejder og udveksler systematisk oplysninger med hinanden og med Kommissionen. Selv om man med rimelighed må forvente, at det tager et stykke tid, før de er fuldt funktionsdygtige, er de alle begyndt at **anvende principperne i lovpakken**.

Der er dog i visse tilfælde tvivl om, hvorvidt de nationale tilsynsmyndigheder har tilstrækkelige beføjelser og ressourcer, om de er tilstrækkeligt adskilt fra det organ, der kontrollerer det etablerede selskab, og om fordelingen af beføjelser mellem de forskellige instanser, der har fået tildelt myndighedsopgaver, er tydelig nok.

- **Tilladelser:** De **nationale rammer**, der er fastlagt, synes at fungere godt, og mange nye selskaber har fået tilladelse til at tage del i markedet. De **procedurer**, der følges i praksis, opfylder i det store hele lovpakkens krav.

På visse punkter er der dog bekymring, navnlig mht. urimeligt belastende vilkår for tilladelser, manglende åbenhed angående vilkår og procedurer, gebyrernes størrelse og i visse tilfælde den tid, det tager at udstede tilladelser.

- **Samtrafik:** Der er allerede indgået et **betydeligt antal samtrafikaftaler** i EU. Der er tegn på, at samtrafikafgifterne er ved at nærme sig "bedste gældende praksis", hvilket bidrager til at øge konkurrencen på teletjenester.

Der er bekymring over, at forhandlingerne om samtrafik varer urimeligt længe, at der kun er få aftaler på fastnetmarkedet, at standardtilbuddene på samtrafik ikke er fyldestgørende nok, og at omkostningsberegningssystemerne ikke er gennemskuelige.

- **Forsyningspligt:** Der er kun etableret ordninger til finansiering af forsyningspligten i et fåtal af medlemsstaterne.

Der er bekymring mht. beregningen af de beløb, selskaberne skal bidrage med.

- **Takster/regnskabssystemer:** I en række medlemsstater er takstudligningen endnu ikke afsluttet.

Det faktum, at taksterne ikke er tilstrækkeligt omkostningsbaserede, virker konkurrencehæmmende på visse markedssegmenter og øger omkostningsbyrden på andre sektorer af økonomien.

- **Nummerering:** Operatørerne ser ikke ud til at lide under mangel på numre. Der er indført frit operatørvalg, i det mindste delvist, i de fleste medlemsstater, og nummerportabilitet er indført før planen i nogle af dem.

De etablerede selskaber i et mindretal af medlemsstaterne lader til at have en urimelig indflydelse på tildelingen af numre.

- **Frekvenser:** Alle medlemsstater har udstedt mindst to GSM-tilladelser og en DCS 1800-tilladelse.

Der er bekymring over de lange tidsplaner for gradvis afskaffelse af de analoge systemer i visse medlemsstater.

- **Adgangsret:** Netoperatører indrømmes adgangsret til offentlig ejendom i så godt som alle medlemsstater.

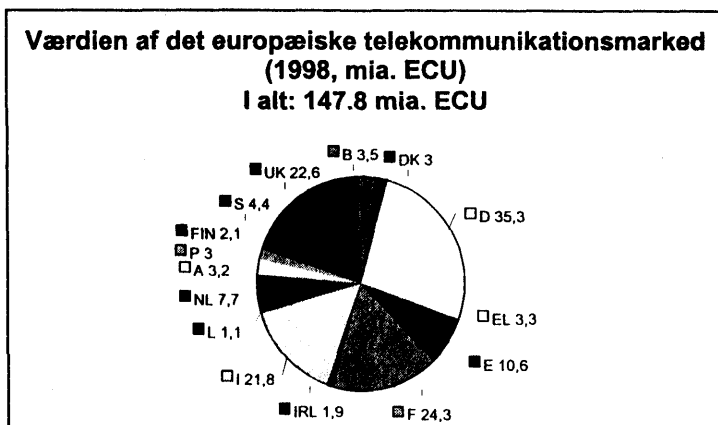
Der synes dog at være praktiske problemer i en række medlemsstater med adgangen til offentlig ejendom og søkabler, samt i enkelte lande i forbindelse med adgang til privat ejendom.

Kort opsummeret, synes der ikke at være nogen områder, hvor der er væsentlige mangler i den praktiske anvendelse af den nationale gennemførelseslovgivning, men der er dog behov for korrigerende indgreb på en række områder i en række lande.

Denne vurdering afspejles i situationen på markedet⁴. Det skønnes, at det europæiske teletjenestemarked vil frembringe en samlet indtægt på ca. 148 mia. ECU i 1998, heraf 120 mia. inden for taletelefoni og net tjenester og 28 mia. inden for mobilkommunikation⁵.

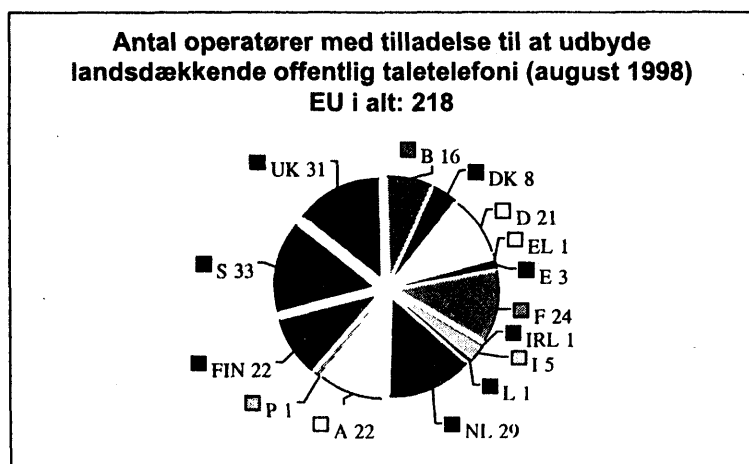
⁴ Mere detaljerede oplysninger findes i bilag 1.

⁵ Kilde: EITO (European Information Technology Observatory), 1998

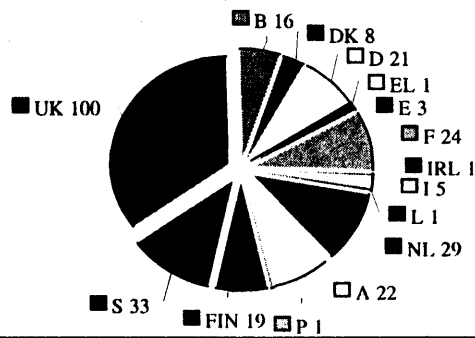
Samlet betragtes telekommunikationssektoren nu bredt som den vigtigste enkeltfaktor i EU's økonomiske vækst. I den forbindelse hilser Kommissionen Irlands beslutning om at fremskynde datoen for fuld liberalisering velkommen som et bevis på, at en fuldstændig gennemførelse af lovpakken gavner markedet.

Der viser sig allerede tydelige fordele for brugere og forbrugere. Den mest iøjnefaldende er den enorme **stigning i antallet af udbydere over hele rækken af teletjenester**. Ved udgangen af august 1998 var der ifølge de nationale tilsynsmyndigheders oplysninger, 218 operatører i EU med tilladelse til at udbyde landsdækkende taletelefoni. Hertil kommer en lang række operatører med tilladelse på grundlag af generelle lovbestemmelser.

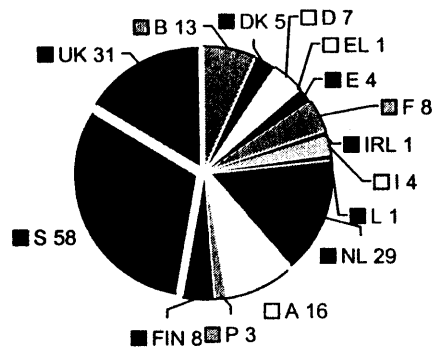
Hvad angår international taletelefoni er der udstedt 284 tilladelser, og mht. mobilkommunikation 77 landsdækkende tilladelser.

Antal operatører med tilladelse til at udbyde international offentlig talet telefoni (august 1998)
EU i alt: 284

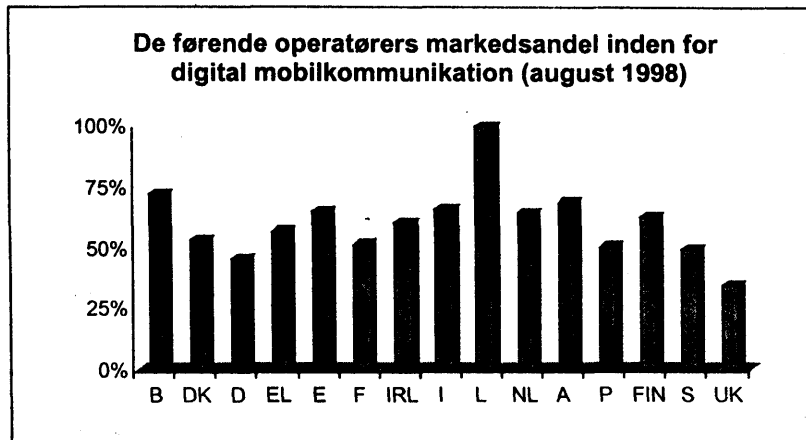

Markedet for netjtjenester er også blevet åbnet voldsomt: ca. 526 operatører har nu tilladelse til at udbyde netjtjenester på lokalt plan, mens 189 må udbyde netjtjenester på landsplan og 256 på internationalt plan.

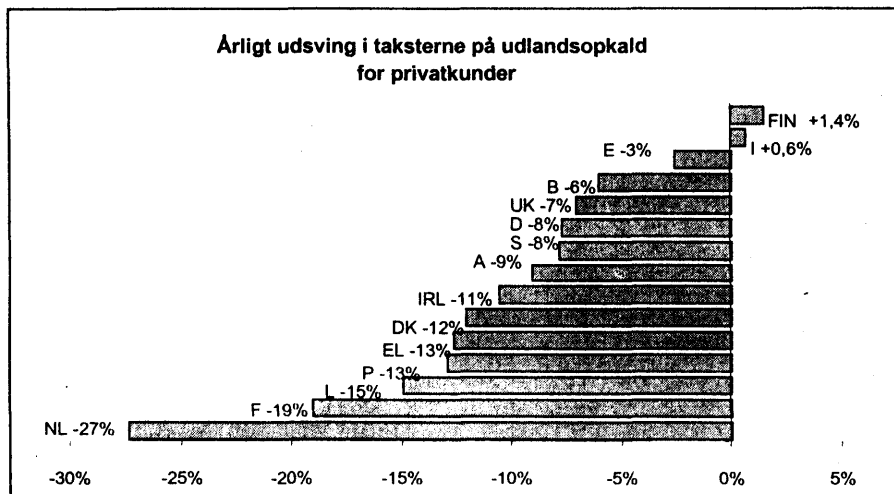
Antal operatører med tilladelse til at udbyde landsdækkende offentlige netjtjenester (august 1998)
EU i alt: 189

Selv om det i de fleste medlemsstater stadig er for tidligt til at kunne spore en væsentlig svækkelse af de etablerede selskabers position på markedet for fastnetjtjenester, viser en analyse af det liberaliserede mobilmarked tydeligt, at de **førende operatørers markedsandel falder dramatisk.**

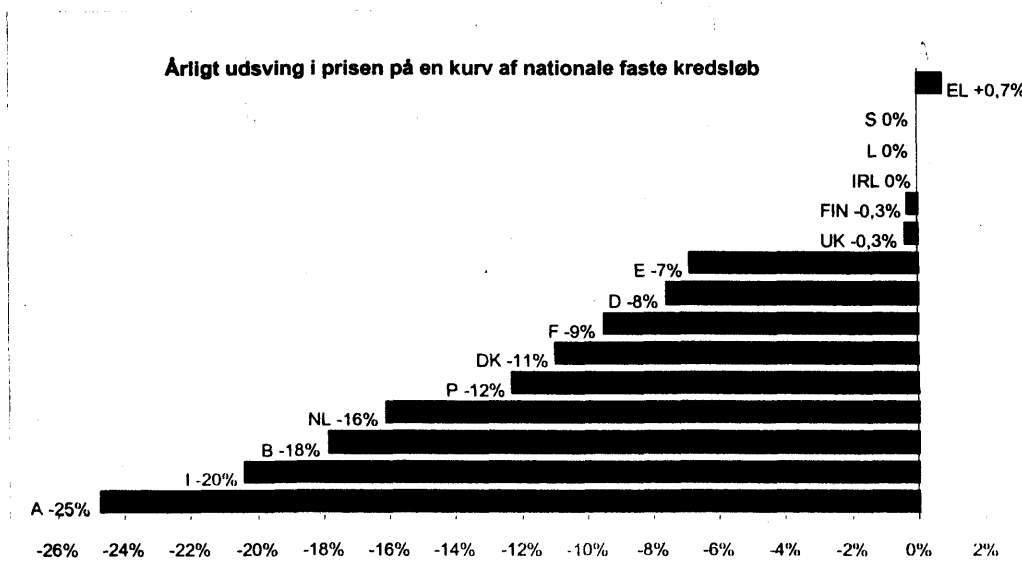

Endnu en stor fordel for brugere og forbrugere er det generelle **fald i priserne på teletjenester**⁶. Men især fordi det har været nødvendigt at udligne taksterne i forhold til omkostningerne, er de betydelige fald på f.eks. udlandsopkald for både erhvervs- og privatkunder delvist blevet opvejet i nogle lande af stigninger i taksterne på indlandsopkald, navnlig lokalopkald, samt i abonnementsafgifterne.

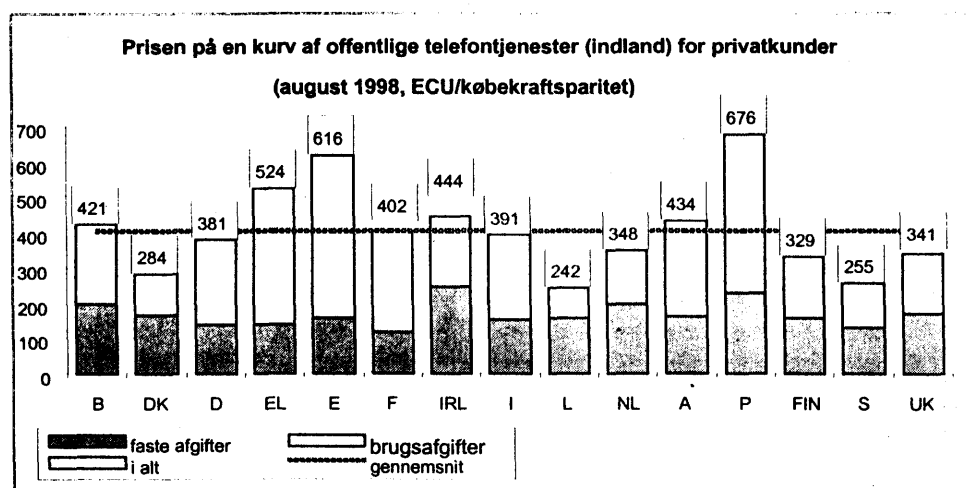

Der er dog sket et markant fald i prisen på faste kredsløb, både nationale og internationale.

⁶ Kilde: Eurodata Foundation, 1998.

Sammenligner man takstniveauet i de forskellige medlemsstater, ser man, at de lande, der har liberaliseret tidligt, nu har væsentligt lavere indlandstakster for både erhvervs- og privatkunder. Det samme gælder taksterne for samtlige typer faste kredsløb, der udbydes.

Bilag 1 indeholder data vedrørende en række indikatorer for aktiviteten på markedet. I de enkelte dele af selve rapporten henvises der specifikt til de relevante data i bilaget.

I betragtning af, at omstruktureringen af markedet som følge af liberaliseringen kun lige er startet, er det for tidligt at forsøge andet end et skøn over **processens følger for beskæftigelsen**. På den ene side vil de etablerede selskaber klart blive presset til at øge effektiviteten, efterhånden som deres takster tvinges ned, og deres markedsandele svinder ind. På den anden side giver den hurtige tilgang af nye virksomheder på markedet, det øgede udbud af tjenester og indførelsen af nye teknologier udsigt til en betydelig nettogevinst mht. arbejdspladser i økonomien som helhed. Der gennemføres i øjeblikket undersøgelser af situationen, og der er allerede tegn på, at det første fald i beskæftigelsen

i sektoren er ved at vende til en stigning⁷. Denne prognose underbygges af den skønnede vækstrate på mobilmarkedet i EU på 21,2% og på markedet for net tjenester på 13,7% i 1998⁸.

Forslag til tiltag

Medlemsstaterne har vedtaget et omfattende lovgrundlag med henblik på at skabe et fuldt liberaliseret, indre europæisk telekommunikationsmarked. På nuværende tidspunkt har Kommissionen ikke konstateret nogen større hindringer for virkeliggørelsen af denne målsætning. Som følge af opgavens omfang og det tidsmæssige og ressourcemæssige pres, er der dog uundgåeligt en række mangler, som denne rapport behandler ret detaljeret. **Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at**

- sørge for at få **gennemført de bestemmelser, der endnu ikke er omsat til national lovgivning**
- sikre, at de **nationale tilsynsmyndigheder får tilstrækkelige ressourcer og beføjelser**, og at de er tilstrækkeligt **uafhængige af det etablerede selskab** til at kunne løse de problemer i forbindelse med den praktiske anvendelse, der fremhæves i denne rapport
- fortsætte det **konstruktive samarbejde med Kommissionen**, der har bidraget til de resultater, der er nået hidtil.

Kommissionen vil følge situationen nøje i overensstemmelse med sine traktatfæstede forpligtelser. Den vil navnlig videreføre de 84 overtrædelsesprocedurer, der er indledt vedrørende lovpakken (30 vedrørende liberaliseringsdirektiverne og 54 vedrørende harmoniseringsdirektiverne), samt **indlede nye procedurer, hvor det er relevant.**

Læseren kan få et **mere omfattende overblik over denne rapport** ved at læse de indrammede tekstfelter, der opsummerer de **overordnede konklusioner** for hvert enkelt tema. Disse konklusioner bygger på det mere detaljerede materiale i bilag 1 (markedsdata) og 4 (analyse af situationen i de enkelte medlemsstater, tema for tema).

2. STATUS OVER GENNEMFØRELSEN 10 MÅNEDER EFTER LIBERALISERINGEN

2.1. Rapportområde

Bilag 1 indeholder en oversigt over de direktiver og beslutninger, som rapporten dækker.

⁷ Se også "Jobmuligheder i informationssamfundet", rapport fra Kommissionen til Det Europæiske Råd

⁸ Kilde: EITO (European Information Technology Observatory), 1998

For visse medlemsstater med meget små eller mindre udviklede net⁹ har Kommissionen besluttet at udsætte nogle af fristerne i artikel 90-direktiverne, hovedsagelig hvad angår liberalisering af taletelefonitjenester (og net hertil) og alternative infrastrukturer. Dette bør man være opmærksom på i forbindelse med visse af indikatorerne og bedømmelserne i rapporten.

2.2. Metode

Som grundlag for vurderingen har Kommissionen benyttet sig af en række forskellige informationskilder, navnlig spørgeskemaer til de 15 nationale tilsynsmyndigheder, undersøgelser¹⁰ gennemført af uafhængige juridiske og økonomiske eksperter under ledelse af de ansvarlige tjenestegrene i Kommissionen, formelle og uformelle klager, der er modtaget i forbindelse med gennemførelsen og anvendelsen af retsgrundlaget, rapporter fra virksomheder på markedet som led i den løbende kontakt og udveksling af synspunkter, som Kommissionen har med erhvervslivet og endelig høring af medlemsstaterne vedrørende denne rapport.

2.3. Status over gennemførelsen

Ifølge artikel 155 i EF-traktaten har Kommissionen pligt til at "drage omsorg for gennemførelsen af de i denne traktat indeholdte bestemmelser og af de bestemmelser, som med hjemmel i denne træffes af institutionerne". Som det fremgik af den tredje rapport, er det Kommissionens opgave i lyset af denne forpligtelse ikke blot at sikre **gennemførelsen i national ret**, men i lige så høj grad at sikre, at de nationale regler, der vedtages i medfør af direktiverne, **anvendes i praksis**. Ved gennemførelse i national ret forstås, at kravene i direktivet indarbejdes i den nationale lovgivning med henblik for at nå de fastlagte mål. Det er Kommissionens opfattelse, at **kun korrekt gennemførelse i national ret giver markedsdeltagerne retssikkerhed, hvad angår deres rettigheder i henhold til EU-lovgivningen**. Dette er også i overensstemmelse med Domstolens praksis¹¹. Imidlertid har Kommissionen altid gjort det lige så klart, at fuld gennemførelse af medlemsstaternes forpligtelser i henhold til lovgivningen kun opnås gennem **en fuldstændig og effektiv anvendelse af de nationale gennemførelsesforanstaltninger**.

2.3.1. Gennemførelse i national ret

I den tredje rapport gav Kommissionen en oversigt over gennemførelsen af alle direktiverne i lovpakken og konkluderede, at de nødvendige nationale tiltag **"i bredt omfang var på plads i de fleste medlemsstater"**¹². Dog var der mangler i gennemførelsen af to direktiver (om tilladelser og samtrafik), hvor fristen for vedtagelse

⁹ Luxembourg: 1. juli 1998; Spanien: 1. december 1998; Irland: 1. januar 2000; Portugal: 1. januar 2000; Grækenland: 31. december 2000.

¹⁰ Disse (revisions)undersøgelser er gennemført i perioden april - oktober 1998

¹¹ Se f.eks. sag 239/85, Sml. 1986, s. 3645; sag 363/85, Sml. 1987, s. 1740.

¹² Se bilag I (liberaliseringsdirektiverne) og II (harmoniseringsdirektiverne) til den tredje rapport.

af nationale tiltag var den 31. december 1997 - lige op til skæringsdatoen for fuld liberalisering. Kommissionen har derfor på ny undersøgt gennemførelsen af disse to direktiver samt af to andre vigtige direktiver, de ændrede direktiver om hhv. faste kredsløb og taletelefoni.

Bilag 3 indeholder en oversigt over gennemførelsen af disse direktiver, hvor Kommissionen har fulgt samme fremgangsmåde som i den tredje rapport. Der er således benyttet tre forskellige bedømmelseskategorier: "grundlæggende gennemført", "delvist gennemført" og "ikke gennemført", baseret på en vurdering af, i hvor høj grad **hovedprincipperne** i direktiverne er gennemført i national ret.

Kommissionen vurderer den aktuelle situation mht. gennemførelsen af de udestående harmoniseringsdirektiver som følger:

- **Direktivet om tilladelser ("licensdirektivet")** – Der er sket betydelige fremskridt i vedtagelsen af sekundær lovgivning i **Spanien** og **Irland** og af primær lovgivning i **Nederlandene**. I **otte medlemsstater** er direktivet grundlæggende gennemført (**Danmark, Tyskland, Spanien, Irland, Portugal, Finland, Sverige, Det Forenede Kongerige**), mens der for yderligere **seks landes** vedkommende (**Belgien, Frankrig, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Østrig**) er tale om delvis gennemførelse. Grækenland har endnu ikke meddelt nogen gennemførelsesforanstaltninger. Sekundær lovgivning forventes vedtaget i Grækenland, Frankrig, Italien, Luxembourg og Nederlandene.
- **Samtrafikdirektivet** – Der er sket betydelig fremskridt i **Spanien** og **Italien** med vedtagelsen af sekundær lovgivning. I **ni medlemsstater** er direktivet grundlæggende gennemført (**Danmark, Tyskland, Spanien, Irland, Italien, Nederlandene, Østrig, Finland, Det Forenede Kongerige**), mens yderligere **fire** (**Belgien, Frankrig, Luxembourg, Sverige**) har gennemført det delvist. Grækenland og Portugal har endnu ikke givet meddelelse om gennemførelsesforanstaltninger. Der forventes vedtaget sekundær lovgivning i Belgien, Grækenland, Nederlandene og Portugal, samt primær lovgivning i Sverige.
- **Det ændrede direktiv om faste kredsløb** – Der er meddelt tiltag, der grundlæggende gennemfører direktivet i **Danmark, Tyskland, Spanien, Irland, Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Finland og Det Forenede Kongerige**. I Belgien er direktivet delvist gennemført. Grækenland, Frankrig, Italien, Portugal og Sverige har endnu ikke givet meddelelse om gennemførelsesforanstaltninger.
- **Det ændrede taletelefonidirektiv** – Der er meddelt tiltag, der grundlæggende gennemfører direktivet i materiel henseende i **Danmark, Tyskland, Spanien, Frankrig, Finland og Det Forenede Kongerige**. I Belgien, Luxembourg, Nederlandene, Østrig og Portugal er direktivet delvist gennemført. Grækenland, Frankrig, Irland, Italien og Sverige har endnu ikke givet meddelelse om gennemførelsesforanstaltninger.

Hvad angår hele pakken af harmoniserings- og liberaliseringsdirektiver, bemærker Kommissionen, at de yderligere fremskridt, der er sket vedrørende de seneste direktiver, bekræfter vurderingen i den tredje rapport, nemlig at gennemførelsesforanstaltningerne i det store hele er på plads i de fleste medlemsstater.

Kommissionen vil fortsat holde øje med, at direktiverne gennemføres fuldt ud, og videreføre de overtrædelsessager, der er indledt vedrørende ovennævnte mangler i gennemførelsen.

2.3.2. Den praktiske anvendelse af reglerne

Kommissionen betragter det nu som sin hovedprioritet, at sikre, at de nationale regler, der er vedtaget i medfør af direktiverne, også anvendes i praksis. **For markedsdeltagerne og navnlig de nytilkomne er dette spørgsmål af altovervejende betydning**, da deres overlevelse på markedet afhænger af, i hvor høj grad direktivernes principper anvendes i praksis.

Mens gennemførelsen kan bedømmes ud fra tydelige kriterier ved at sammenligne de nationale foranstaltninger med teksten i direktiverne, afhænger vurderingen af den praktiske anvendelse af foranstaltningerne i langt højere grad af de udvalgte indikatorer og af Kommissionens bedømmelse af overensstemmelsen, der bl.a. er baseret på markedsdeltageres vurdering. I den sidste ende må Kommissionen om nødvendigt afprøve sin vurdering ved Domstolen i en retssag i henhold til EF-traktatens artikel 169. I den forbindelse har Domstolen klart tilkendegivet at "Det er Kommissionens opgave i Fællesskabets almindelige interesse af egen drift at påse, at medlemsstaterne anvender traktaten og de på grundlag af denne af institutionerne udstedte retsakter Kommissionen kan derfor ved Domstolen nedlægge påstand om, at det fastslås, at der er sket et traktatbrud i form af, at det med det pågældende direktiv tilsigtede resultat i et konkret tilfælde ikke er blevet nået"¹³.

Som det fremgår af den første meddelelse om gennemførelsen har lovpakken for telesektoren udviklet sig over en årrække i lyset af den politiske og teknologiske udvikling. Resultatet er, at mange af de vigtigste liberaliserings- og harmoniseringsprincipper er spredt ud over en række direktiver og beslutninger og forskellige retsgrundlag.

Med henblik på en vurdering af den praktiske anvendelse indeholder nærværende rapport derfor følgende:

- En kort analyse af hvert enkelt af lovpakkens hovedtemaer, samt et sæt indikatorer for overensstemmelse, der skal tjene som referencegrundlag for vurderingen i denne og fremtidige rapporter.

¹³ Sag 431/92, Sml. 1995, s. 1, præmis 21, 22.

- En oversigt over den **praktiske anvendelse** i EU af bestemmelserne vedrørende de nævnte temaer, med en mere detaljeret analyse, land for land, i bilag 4. Der fokuseres her på de resterende hindringer for virkeliggørelsen af et indre, liberaliseret europæisk telekommunikationsmarked - hindringer, der skyldes, at lovpakkens principper ikke anvendes fuldt ud i praksis.

Eftersom hovedformålet med lovpakken er at åbne de nationale markeder på grundlag af harmoniserede lovrammer, drages der også, hvor det er relevant, en forbindelse til de **markedsindikatorer**, der er opstillet i bilag 1.

Ved vurderingen af den praktiske anvendelse har Kommissionen taget hensyn til, at visse af principperne i direktiverne ikke umiddelbart er nemme at indarbejde i national ret, og at det er nødvendigt at foretage en *direkte undersøgelse af, hvordan de anvendes i praksis*. For eksempel kan man bedst vurdere overholdelsen af samtrafikdirektivets krav til medlemsstaterne om at sikre, at der er tilstrækkelige numre til rådighed, ved at undersøge, om bestemmelsen fungerer i praksis. Desuden er det afgørende at være opmærksom på, at en fuldt korrekt gennemførelse i national ret *i praksis* kan anvendes på en måde, der *i strid med EU-lovgivningens hensigt*, eller den kan simpelthen være virkningsløs. Undersøgelsen af den praktiske anvendelse skal også tage højde for sådanne tilfælde.

Der er endnu en potentiel hindring for et frit marked, som nogle markedsdeltagere har påpeget i forbindelse med en række af de beskrevne temaer, nemlig kompleksiteten og i visse tilfælde uklarheden i de nationale gennemførelsesbestemmelser. Kommissionen opfordrer kraftigt medlemsstaterne til at gennemgå og om nødvendigt revidere deres regler og procedurer for at gøre dem så klare og nemme at anvende som muligt.

2.4. Den praktiske anvendelse af reglerne, tema for tema

Indikatorerne i dette afsnit udgør de kriterier, som Kommissionen har benyttet ved vurderingen af den praktiske anvendelse af de centrale aspekter af hvert enkelt tema. Det grundlæggende spørgsmål i hvert tilfælde er: "**Opfylder den måde, som den nationale lovgivning anvendes på i praksis, EU-lovpakkens målsætninger? Virker den diskriminerende mod visse markedsdeltagere, f.eks. nytilkomne?**".

2.4.1. Nationale tilsynsmyndigheder

EU-rammerne

En stor del af den praktiske gennemførelse af lovpakken for telesektoren er uddelegeret til de nationale tilsynsmyndigheder. Udgangspunktet for en vurdering af anvendelsen af lovpakken er derfor spørgsmålet om, hvorvidt der findes en myndighed, der er i stand til at udføre de opgaver, som pålægges i direktiverne.

De centrale krav er fastsat i direktivet om teletjenester og ONP-rammedirektivet. Det første krav er, at **de nationale myndigheder skal være juridisk og funktionelt uafhængige** af netoperatører og tjeneste/udstyrsleverandører. Reel uafhængighed i denne

forstand opnås ikke, hvis personalet i den nationale tilsynsmyndighed i for høj grad påvirkes af det etablerede selskabs eller andre operatørers interesser.

***Indikatorer:** Udstationeres der personale fra operatører/udstørsleverandører til den nationale tilsynsmyndighed? Er der en svingdør for personalet mellem den nationale tilsynsmyndighed og det etablerede selskab?*

De to direktiver kræver også, at **myndighedsopgaver og aktiviteter i forbindelse med ejerskab/kontrol holdes adskilt** i de tilfælde, hvor medlemsstaterne bevarer ejerskab til eller en væsentlig grad af kontrol over det etablerede selskab. En effektiv strukturel adskillelse mellem det ministerium/den styrelse, der er ansvarlig for statens andel i det etablerede selskab, og de forskellige organer, som har fået overdraget myndighedsopgaver, kan opnås på flere forskellige måder, alt afhængigt af de juridiske og administrative strukturer i medlemsstaten.

***Indikatorer:** Sikrer de fungerende rammer, at myndighedsbeslutninger ikke påvirkes af ejerskabsinteresser? Deltager personale fra de instanser, der varetager myndighedsopgaver, direkte eller indirekte i ledelsen af det etablerede selskab, og omvendt?*

Harmoniseringsdirektiverne bestemmer også, hvilke beføjelser der tildeles de nationale tilsynsmyndigheder, for så vidt angår **udstedelse af tilladelser** (f.eks. tilsyn med godkendelsesproceduren og ændring og inddragelse af tilladelser), **samtrafik** (f.eks. tilsyn med standardtilbud på samtrafik og med indførelsen af passende omkostningsberegningssystemer samt beføjelser til at sikre samtrafik og bilægge tvister), **faste kredsløb** (f.eks. tilsyn med afvisninger, afbrydelser og begrænsninger i tilrådighedsstillelsen og håndhævelse af princippet om ikke-diskrimination), **forsyningspligt** (f.eks. beføjelser til at sikre overkommelige priser og tilsyn med finansieringsordninger), og **takster** (f.eks. tilsyn med anvendelsen af princippet om omkostningsbaserede takster på taletelefoni og faste kredsløb samt indførelse af passende omkostningsberegningssystemer). Desuden er der uddelegeret beføjelser mht. **nummertildeling, frekvenser og adgangsret**. En indikator for, hvordan disse beføjelser udøves i praksis, er antallet af beslutninger, der træffes. Desuden må den nationale tilsynsmyndighed have tilstrækkelige ressourcer til at kunne udøve sine beføjelser.

Indikatorer: Står antallet af indgreb fra den nationale tilsynsmyndighed i rimeligt forhold til aktiviteten på markedet? Udøver myndigheden sine beføjelser effektivt på alle sine kompetenceområder? Gør den brug af sin initiativret? Har den tilstrækkelige ressourcer til rådighed?

Nationale tilsynsmyndigheder - den praktiske anvendelse i medlemsstaterne - oversigt

Der er oprettet nationale tilsynsmyndigheder i alle medlemsstater, og de samarbejder og udveksler systematisk oplysninger med hinanden og med Kommissionen. I betragtning af kompleksiteten i deres opgaver, problemer med at skaffe kvalificeret personale og manglende økonomisk støtte i nogle medlemsstater, må man forvente, at det tager et stykke tid, før de er fuldt funktionsdygtige. De er dog alle begyndt at **anvende principperne i lovpakken**. På visse punkter er der imidlertid anledning til bekymring.

I flere medlemsstater er myndighedsopgaverne fordelt mellem det ministerium, der er ansvarligt for telesektoren, og et særskilt administrativt organ. I de fleste tilfælde er det ministeriet, der fastlægger de politiske retningslinjer, mens de administrative organer har ansvaret for tilsynet med markedet. **I et par tilfælde er fordelingen af beføjelser mellem de forskellige instanser, der har fået tildelt myndighedsopgaver, dog ikke helt klar** (Nederlandene, Østrig).

I nogle medlemsstater udtrykkes der bekymring for, at **de fungerende rammer ikke sikrer, at myndighedsbeslutningerne er fuldt uafhængige af statens ejerskabsinteresser**. Her bør man undersøge, om der er tilstrækkelig adskillelse mellem kontrollen over det etablerede selskab og myndighedsopgaverne (Belgien, Finland, Luxembourg, Irland, Frankrig).

Der er bekymring over **personalemæssige begrænsninger** (Belgien, Grækenland, Luxembourg samt Italien, hvor den nationale tilsynsmyndighed er nyoprettet), der indebærer en fare for, at tilsynsmyndighederne ikke kan løse alle relevante opgaver. Dette ser ud til at være tilfældet i Frankrig, hvad angår udstedelse af tilladelser og takstkontrol. I nogle af de medlemsstater, hvor gennemførelsesfristen ikke er udsat, har nye virksomheder på markedet berettet om en vis **mangel på proaktivitet** (Danmark, Frankrig, Nederlandene og Sverige). I Italien er der skabt **retsusikkerhed** pga. den sene oprettelse af den nationale tilsynsmyndighed. I nogle medlemsstater **udstationeres der personale fra operatørerne til den nationale tilsynsmyndighed** (Grækenland, Portugal) eller fra det ministerium, der repræsenterer statens aktieandel i det etablerede selskab (Irland), hvilket skaber til tvivl om uafhængigheden.

I visse tilfælde har den nationale tilsynsmyndighed **ikke tilstrækkelige beføjelser til at gribe ind på eget initiativ i samtrafikspørgsmål** (Luxembourg), eller beføjelserne er ikke specifikke nok (Tyskland), eller berørte parter kan ikke anmode **tilsynsmyndigheden om at gribe ind** (Nederlandene). I et tilfælde (Portugal) skaber utilstrækkelig gennemførelse af visse direktiver usikkerhed om, hvilke beføjelser den nationale tilsynsmyndighed har. I et andet (Belgien) er der bekymring for, at den nationale tilsynsmyndighed mangler beføjelser til at løse tvister om samtrafik.

2.4.2. Tilladelser

EU-rammerne

De fælles rammer for udstedelse af tilladelser til at udbyde teletjenester er fastlagt i teletjenestedirektivet og licensdirektivet og i beslutningen om satellitbaseret personkommunikation. Teletjenestedirektivet indeholder principperne for begrænsninger i antallet af tilladelser samt for procedurer, gebyrer, væsentlige krav og klagesager.

Licensdirektivet supplerer disse rammer med harmoniserede kriterier for udstedelse af **generelle tilladelser**, eventuelt suppleret af **individuelle tilladelser** under nøje afgrænsede omstændigheder.

***Indikatorer:** Betragtes procedurerne for generelle tilladelser som urimeligt tunge? Afskrækker gebyrerne for generelle tilladelser nye virksomheder fra at gå ind på markedet?*

Der bør kun kræves **individuel tilladelse** i forbindelse med udbud af offentlig taletelefoni eller offentlige net, adgang til knappe ressourcer, eller for at pålægge forsyningspligt eller sikre konkurrence.

Hvis de nationale tilladelsesordninger kræver, at der udstedes individuelle tilladelser, kan der knyttes vilkår til tilladelserne, som vedrører væsentlige krav og hensyn til almenhedens interesse, men vilkårene skal være begrænset til dem, der er anført i direktivet.

***Indikatorer:** Anvendes individuelle tilladelser i overdrevent omfang? Stilles der yderligere betingelser, der ikke er i overensstemmelse med bilaget til licensdirektivet? Stilles der bebyrdende betingelser, der er maskeret som vilkår, der er tilladt efter licensdirektivet, f.eks. vedrørende netkonfiguration (antal samtrafikpunkter)? Offentliggøres licensvilkårene i en form, der ikke blot er tilgængelig, men som også giver fuldstændige oplysninger?*

Forekommer der diskrimination mellem forskellige typer operatører, der ikke kan begrundes ud fra objektive kriterier? Diskrimineres der mellem operatører inden for samme tilladelsesklasse? Diskrimineres der mod operatører fra andre lande?

Procedurerne skal offentliggøres i en tilgængelig form, være åbne, ikke-diskriminerende, gennemskuelige, og der skal være fastsat tidsfrister.

***Indikatorer:** Overskrides tidsfristerne i den nationale lovgivning i praksis, og er der i givet fald sanktioner/klagemuligheder? Er der "skjulte" forsinkelser i udstedelsen af tilladelser (f.eks. som følge af gentagne anmodninger om yderligere oplysninger)? Er proceduren for vurdering af ansøgninger åben?*

Operatører, der opfylder de fastsatte, offentliggjorte betingelser, bør have ret til en tilladelse.

Indikatorer: Antallet af udstedte tilladelser og afviste ansøgninger.

Der kan indføres tiltag til at sikre, at vilkårene for tilladelse overholdes.

Antallet af tilladelser må kun begrænses med det formål at sikre en effektiv udnyttelse af radiofrekvenserne eller for at stille numre til rådighed i overensstemmelse med EU-lovgivningen.

Indikator: Begrænses antallet af tilladelser i praksis af andre årsager end de ovennævnte?

Gebyrer bør kun dække de omkostninger, der er forbundet med administrationen af den pågældende tilladelse, og de skal stå i et rimeligt forhold til omfanget af det administrative arbejde. Gebyrerne må godt afspejle behovet for at sikre den bedst mulige udnyttelse af knappe ressourcer.

Indikatorer: Afskrækker gebyrerne virksomheder fra at gå ind på markedet? Er det opfattelsen, at gebyrerne afspejler de administrative omkostninger ved udstedelse, forvaltning, tilsyn og kontrol?

Tilladelser - den praktiske anvendelse i medlemsstaterne - oversigt

Lovrammerne for tilladelser ser i det store hele ud til at være på plads overalt i EU. Dog varierer graden af gennemførelse fra medlemsstat til medlemsstat, og i visse lande gælder der midlertidige ordninger.

De forskellige nationale lovgivninger synes generelt at fungere godt og bygger ikke i overdreven grad på brug af individuelle tilladelser. **De tjenester, som medlemsstaterne kræver individuel tilladelse til at udbyde, er enten begrænset til en eller ganske få tjenester eller til de tjenester, der er nævnt i licensdirektivet.** Bekymringer angående den praktiske anvendelse af reglerne vedrører især de fastsatte **vilkår for tilladelser** (Belgien, Spanien, Frankrig, Italien), en vis **mangel på åbenhed** hvad angår vilkårene (Irland), **gebyrernes størrelse** (Tyskland, Frankrig, selv om det bør påpeges, at der er mange operatører på markedet, samt Luxembourg og Italien mht. mobiltilladelser), og **tidsfristerne for udstedelse af tilladelser** (Belgien, Grækenland, Frankrig, Italien, Luxembourg). I nogle lande (Belgien, Spanien, Italien, Østrig) er der bekymringer over **langtrukne eller tunge godkendelsesprocedurer**. I et land er der bekymring over **begrænsninger i antallet af tilladelser og udstedelse af tilladelser med begrænsede rettigheder** (Grækenland), og i et andet (Belgien) er de udstedte tilladelser kun foreløbige.

Nogle lande har for nylig ændret eller suppleret lovrammerne for tilladelser (Spanien, Irland) eller er i færd med at gøre det (Luxembourg, Nederlandene), og det er derfor for tidligt at vurdere, hvordan de nye ordninger fungerer i praksis.

En sammenlignende oversigt over tilladelsesgebyrernes størrelse i medlemsstaterne findes i bilag 1, del 3.

2.4.3. Samtrafik/særlige nettilslutninger

De fælles rammer for samtrafik og særlige nettilslutninger er fastsat i direktiverne om **teletjenester, samtrafik og taletelefoni**. De har til formål at skabe åbne, konkurrencebaserede markeder ved at sikre retfærdige, forholdsmæssigt afpassede og ikke-diskriminerende vilkår for samtrafik og interoperabilitet mellem net og tjenesteydelser overalt i EU.

Direktiverne om teletjenester, mobilkommunikation og fuld liberalisering kræver, at restriktionerne på direkte sammenkobling mellem mobilnet, mellem faste net og mellem mobilnet og faste net, ophæves, herunder restriktioner for sammenkobling på tværs af grænserne. Ifølge direktiverne skal de etablerede selskaber tilbyde samtrafik på ikke-diskriminerende, forholdsmæssigt afpassede og gennemskeelige vilkår. Desuden indeholder direktiverne bestemmelser om omkostningsbaserede takster og offentliggørelse af samtrafikvilkår samt krav om, at der indføres passende omkostningsberegningssystemer, der kan afgrænse de omkostningselementer, der er relevante for fastsættelse af priser på samtrafik.

Direktiverne om samtrafik og taletelefoni fastslår princippet om, at aftaler om samtrafik og særlige nettilslutninger normalt indgås ved kommercielle forhandlinger mellem parterne, men pålægger de operatører, som ifølge medlemsstaterne har en **stærk position på det pågældende marked**, en række detaljerede **forpligtelser**. Disse omfatter bl.a. pligten til at imødekomme enhver rimelig anmodning om samtrafik og særlige nettilslutninger, overholde princippet om ikke-diskrimination, navnlig mellem egne tjenester/datterselskaber og andre parter, stille relevante oplysninger til rådighed for andre parter, underrette den nationale tilsynsmyndighed om samtrafikaftaler og udelukkende anvende de oplysninger, de modtager fra tredjeparter med henblik på samtrafik, til det tilsigtede formål.

Endvidere fastsætter direktivet, at visse kategorier af operatører har **ret og pligt** til at forhandle sig frem til samtrafikaftaler. Kommissionen har offentliggjort en liste over de operatører, som hver enkelt medlemsstat har udpeget i den henseende.

***Indikatorer:** Støder nye selskaber på problemer mht. at forhandle og opnå samtrafikaftaler, f.eks. forsinkelser i forhandlingerne og i leveringen af samtrafikydelse? Er der kendskab til tilfælde, hvor anmodninger om samtrafik, herunder på tværs af grænserne, er blevet afvist uden rimelig grund?*

Hvad angår **taksterne for samtrafik og særlige nettilslutninger**, stiller EU-retten ikke krav om, at der anvendes en bestemt model for omkostningsberegning. Dog peger Kommissionen i sin *henstilling om samtrafiktakster* på modellen for langsigtede gennemsnitlige differensomkostninger¹⁴ for opkaldsterminering. Henstillingen indeholder desuden en liste over "bedste gældende praksis"-takster, der bør anvendes, indtil samtrafiktaksterne kan beregnes rigtigt ud fra de langsigtede gennemsnitlige

¹⁴ Long run average incremental cost (LRAIC).

differensomkostninger. De nationale tilsynsmyndigheder kan kræve taksterne ændret med tilbagevirkende kraft, samt kræve regnskabsmæssig dokumentation for samtrafiktakster, der fastsættes af operatører, der er forpligtet til at anvende omkostningsbaserede takster. Desuden skal der anvendes et passende regnskabssystem og opsplitning af regnskaber for at sikre, at disse takstkrav overholdes.

Indikator: Betragter nye selskaber de samtrafiktakster, som det etablerede selskab tilbyder, som en hindring for at gå ind på markedet?

Operatører, som medlemsstaterne har meddelt har en stærk markedsposition på et givet marked, skal offentliggøre et **standardtilbud på samtrafik**, der skal indeholde en beskrivelse af samtrafiktilbuddet, opgjort efter enkeltkomponenter alt efter markedssituationen (og de hertil tilknyttede betingelser, herunder takster).

Indikatorer: Er der offentliggjort et standardtilbud på samtrafik, og er det godkendt af den nationale tilsynsmyndighed? Tager det hensyn til de nye selskabers særlige behov? Er de ydelser, der udbydes, tilstrækkeligt opsplittet?

Samtrafik - den praktiske anvendelse i medlemsstaterne - oversigt

En medlemsstat (Portugal) har endnu ikke fremsendt Kommissionen en liste over **operatører med en stærk markedsposition**. Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrig og Nederlandene mangler at gøre det for mobiloperatører.

Fra nye selskaber på markedet lyder det, at **forhandlinger om samtrafik** varer urimeligt længe i en række medlemsstater (Belgien, Tyskland, Frankrig, og Østrig), eller at det etablerede selskab afviser at forhandle eller udsætter forhandlingerne, fordi de kræver, at den anden part først får en tilladelse (Italien og Luxembourg), eller at forhandlingerne trækker ud, fordi der er vanskelige spørgsmål at løse (flaskehalsressourcer i Danmark og samtrafik på lokalt niveau i Sverige). Disse problemer giver i visse tilfælde anledning til tvivl om, hvorvidt de nationale tilsynsmyndigheder anvender deres beføjelser i tilstrækkelig grad. I et land (Luxembourg) har den nationale tilsynsmyndighed kun begrænsede beføjelser til at fastsætte tidsfrister for forhandlingerne, og i en anden (Tyskland) er beføjelserne ikke tydelige nok.

Med undtagelse af Danmark, Tyskland, Frankrig, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige er **antallet af aftaler** begrænset, og de eksisterende aftaler er indgået med eller mellem mobiloperatører, mens der kun er indgået meget få aftaler med nye selskaber på fastnetmarkedet.

Der er rapporteret om større **tvister** om samtrafik i Danmark, Tyskland, Østrig, Sverige og Det Forenede Kongerige samt Grækenland. I Tyskland behandler den nationale tilsynsmyndighed i øjeblikket spørgsmålet om antallet af samtrafikpunkter, som det etablerede selskab har fastlagt.

Der er offentliggjort **standardtilbud på samtrafik** i alle medlemsstater undtagen Grækenland og Portugal (i Grækenland har det etablerede selskab dog fremlagt et forslag for den nationale tilsynsmyndighed). I Tyskland betragtes de fleste vilkår som fortrolige, hvilket ikke er i overensstemmelse med målsætningen om, at standardtilbuddet skal offentliggøres for at opnå gennemsækelighed på markedet. I Luxembourg er standardtilbuddet godkendt af den nationale tilsynsmyndighed, men endnu ikke offentliggjort. Nye selskaber i Tyskland, Grækenland, Frankrig, Italien, Luxembourg og Østrig mener ikke, at standardtilbuddene er fuldstændige og/eller fyldestgørende, set i forhold til markedssituationen. Standardtilbuddene i Italien og Irland er endnu ikke godkendt af den nationale tilsynsmyndighed og vil muligvis blive ændret betydeligt. Forslagene fra de etablerede selskaber i Grækenland og Østrig vurderes i øjeblikket af de nationale tilsynsmyndigheder.

I Tyskland, Frankrig og Det Forenede Kongerige følger **samtrafiktaksterne** på samtlige samtrafikniveauer den "bedste gældende praksis" for 1998, som anbefalet af Kommissionen. For den mest almindelige samtrafiktype - enkelttransit (storbyniveau) -, ligger kun fem medlemsstater over bedste gældende praksis (Belgien, Irland, Italien, Luxembourg, Portugal), men i Irland og Italien anvendes i øjeblikket de samtrafiktakster, som den etablerede operatør har foreslået, og som endnu ikke er formelt godkendt af den nationale tilsynsmyndighed (i Italien vil den nationale tilsynsmyndighed påbyde ændringer, så taksterne kommer i overensstemmelse med bedste gældende praksis). Mht. samtrafik på lokalt niveau er der for Grækenland, Spanien, Østrig og Finlands vedkommende endnu ikke fastsat lokaltakster, og derfor må operatører, der ønsker samtrafik i de første tre lande, betale den højere takst for enkelttransit. I Italien, Nederlandene og Portugal ligger lokaltaksterne over bedste gældende praksis. Endelig hvad angår dobbelttransit (nationalt niveau), ligger en række medlemsstater stadig over bedste gældende praksis (Belgien, Spanien, Irland, Italien, Portugal, Finland).

Kun i Det Forenede Kongerige udleveres der på anmodning en beskrivelse af **omkostningsregnskabssystemet** vedrørende samtrafik, der viser de hovedkategorier, omkostningerne grupperes under, samt reglerne for bogføring af omkostninger under samtrafik.

En oversigt over de samtrafikaftaler, der er indgået, og samtrafiktaksterne, herunder afvigelserne fra bedste gældende praksis, findes i bilag 1, del 4.

2.4.4. Forsyningspligt

Grundlaget for forsyningspligt er principperne om overkommelige priser for brugerne og fordeling af omkostninger blandt virksomhederne på markedet i de tilfælde, hvor forsyningspligten anses for at være en urimelig byrde for det eller de forsyningspligtige selskaber. Forsyningspligtens omfang og de generelle principper er fastsat på EU-plan, men det er op til medlemsstaterne at afgøre, hvordan forsyningspligten gennemføres i praksis, og hvad der betragtes som overkommelige priser.

Ifølge samtrafikdirektivet og det ændrede taletelefonidirektiv omfatter forsyningspligten følgende: Tilslutning til det faste offentlige telefonnet på et fast sted (med mulighed for telefax- og datakommunikation) samt adgang til tjenester på det faste offentlige telefonnet (dvs. taletelefoni, alarmtjenester, telefonistekspedition), nummeroplysningstjenester, offentlig betalingstelefoner og, hvor det er relevant, særlige faciliteter for handicappede og brugere med særlige behov. Medlemsstaterne kan ud over det gældende harmoniserede sæt af tjenester, pålægge yderligere krav om forsyningspligt. Disse må dog ikke finansieres via obligatoriske bidrag fra virksomhederne på markedet.

Begrebet **prismæssig overkommelighed** er især relevant i forbindelse med brugere i landområder eller omkostningstunge områder og sårbare grupper såsom ældre, handicappede og brugere med særlige sociale behov. Det giver medlemsstaterne mulighed for at indføre geografisk prisudligning, prislofter eller andre lignende ordninger som f.eks. lavforbrugsordninger, indtil konkurrencen på markedet i sig selv medfører en effektiv priskontrol (se også pkt. 2.4.5).

Hvis **nettoomkostningerne ved at varetage forsyningspligten** udgør en **urimelig byrde** for den forsyningspligtige organisation, kan de ifølge teletjenestedirektivet og samtrafikdirektivet deles med andre selskaber på markedet, idet de forsyningspligtige operatører skal føre regnskab over omkostningerne (se også pkt. 2.4.5). Der er dog ikke noget krav om, at medlemsstaterne skal indføre sådanne finansieringsordninger for forsyningspligten. Eventuelle ordninger skal være i overensstemmelse med visse grundlæggende politiske EU-målsætninger, og følgende indikatorer er derfor særlig relevante:

***Indikatorer:** Er ordningerne baseret på principperne om objektivitet, gennemskuelig, proportionalitet og ikke-diskrimination? Og navnlig: Er metoden til beregning af nettoomkostninger tilstrækkelig gennemskuelig?*

Holdes de administrative opgaver og dermed forbundne omkostninger på et minimum?

Overholdes princippet om neutral behandling (f.eks. af forskellige selskaber og forskellige teknologier eller af integreret over for opsplittet udbud af tjenester?)

Forsyningspligt - den praktiske anvendelse i medlemsstaterne - oversigt

Kun et fåtal af medlemsstaterne har på nuværende tidspunkt indført en **finansieringsordning for forsyningspligten**. Frankrig er det eneste land, der har iværksat en finansieringsordning, som nye selskaber allerede skal bidrage til. I Italien er der oprettet en fond, der vil blive aktiveret i 1999 på grundlag af operatørernes resultater for 1998. I begge lande er der bekymring over den **metode, der benyttes ved beregning af nettoomkostningerne**.

I to lande med betingede finansieringsordninger er der bekymring over hhv. **størrelsen af det eventuelle fremtidige bidrag** (Irland) og **metoden til beregning af omkostningerne** (Belgien).

2.4.5. Takster/regnskabssystemer

ONP-rammedirektivet kræver, at telekommunikationstaksterne i medlemsstaterne baseres på objektive kriterier, garanterer ikke-diskrimination og ligebehandling, er gennemskuelige og, for så vidt angår operatører med en stærk markedsposition, er omkostningsbaserede og tilstrækkeligt opsplittet (dvs. de enkelte elementer skal opgøres særskilt).

Eventuelle afgifter for adgang til netressourcer og -tjenester skal også være i overensstemmelse med traktatens konkurrenceregler og bør tage hensyn til, at det er nødvendigt at fordele de generelle ressourceomkostninger retfærdigt og sikre et rimeligt afkast af investeringerne.

2.4.5.1. Takster på offentlige telefontjenester/takstudligning

Ifølge direktivet om fuld liberalisering skal medlemsstaterne hurtigst muligt afvikle alle uberettigede begrænsninger for **takstudligning**, idet der dog kan tages hensyn til særlige markedsforhold og nødvendigheden af at sikre overkommelige priser på forsyningspligtigheder.

Eftersom udligning af taksterne kunne gøre nogle telefontjenester dyrere for visse grupper af brugere på kort sigt, har medlemsstaterne haft mulighed for at indføre særlige bestemmelser for at afbøde virkningerne af udligningen. Hvis udligningen ifølge planen imidlertid ikke ville være afsluttet inden den 1. januar 1998, skulle de pågældende medlemsstater underrette Kommissionen om den kommende gradvise udligning af de resterende takstforskelle. Heri skulle indgå en detaljeret tidsplan for gennemførelsen.

Selv om det ændrede taletelefonidirektiv kræver, at operatører med en stærk position på det relevante marked skal følge princippet om omkostningsbaserede priser, når de fastsætter deres takster for brug af det faste offentlige telefonnet og dets tjenester, har de nationale tilsynsmyndigheder ret til pålægge takstrestriktioner af forsyningspligtenssyn.

***Indikatorer:** Er der fastsat særlige takstrestriktioner? Er der truffet passende foranstaltninger til at sikre, at priserne på alle tjenester, der er omfattet af forsyningspligt, er overkommelige for alle brugere (f.eks. prislofter, målrettede takstordninger osv.)? Er taksterne på offentlige telefontjenester omkostningsbaserede/fuldt udlignede?*

2.4.5.2. Takster på faste kredsløb

Ifølge det ændrede direktiv om faste kredsløb skal organisationer med en stærk markedsposition for så vidt angår for de former for faste kredsløb, der udbydes i et bestemt geografisk område, sikre, at taksterne er omkostningsbaserede og gennemskuelige. Desuden skal taksterne være uafhængige af brugerens anvendelse af faste kredsløb og ikke-diskriminerende. Anvendes der andre takstelementer, skal de være gennemskuelige og baseret på objektive kriterier.

2.4.5.3. Regnskabssystemer/opsplitning af regnskaber

For at håndhæve principperne i lovgrundlaget skal de nationale tilsynsmyndigheder sikre, at operatørerne anvender omkostningsregnskabssystemer, der er gennemskuelige og viser, hvilke hovedkategorier omkostningerne grupperes under, samt hvilke regler der anvendes for bogføring af omkostninger der anvendes, især med henblik på en retfærdig fordeling af fællesomkostninger.

Kravet om opsplitning af regnskaber stilles navnlig i:

- Kabel-tv-direktivet. Her er formålet at hindre diskrimination i tilfælde, hvor en operatør med eneret til at udbyde offentlige telenet også udbyder kabel-tv-net.
- Samtrafikdirektivet. Her er formålet at sikre gennemskuelighed i tilfælde, hvor operatører har særlige eller eksklusive rettigheder på udbud af tjenester i andre sektorer, og hvor operatører med en stærk markedsposition udbyder samtrafiktjenester til andre organisationer.

Indikator: Er der indført et passende regnskabssystem, der sikrer, at takstprincipperne overholdes, samt opsplitning af regnskaberne?

Takstprincipper/regnskabssystemer - den praktiske anvendelse i medlemsstaterne

Kun Frankrig har i tide underrettet Kommissionen om, at takstudligningen ikke ville være på plads inden den 1. januar 1998. Siden da er det imidlertid konstateret, at udligningen heller ikke var på plads inden denne dato i Italien, samt at takstudligning i Belgien er operatørens opgave, og at det her ikke er tilladt at opkræve afgifter til dækning af underskud på abonnenttilslutningen. Visse medlemsstater har fået forlænget fristen for at give dem tid til at foretage de nødvendige strukturelle tilpasninger. Selv om datoen for Luxembourgs frist nu er passeret, og fristen nærmer sig hastigt for Spanien, ser takstudligningen ikke ud til at være afsluttet i disse lande. Desuden mangler der stadig væsentlige udligninger i nogle af de øvrige berørte medlemsstater.

I nogle medlemsstater forekommer den nuværende **takststruktur** inden for taletelefonitjenester, der udbydes af det etablerede selskab, generelt **kunstig**, og slutbrugertaksterne følger ikke princippet om omkostningsbaserede priser. Inden for bestemte markedssegmenter (især lokalopkald), skaber dette en konkurrencehæmmende virkning, eftersom potentielle konkurrenter ikke har noget incitament til at gå ind på det pågældende marked.

Mht. taksterne på faste kredsløb vækker det bekymring, at der ikke er nogen **mæglingsordning** i Belgien, og i en række medlemsstater er der tvivl om, hvorvidt princippet om **ikke-diskrimination** overholdes. Desuden lader der til at være tvivl i flere medlemsstater (Belgien, Grækenland, Spanien, Italien, Luxembourg, Portugal) om, hvorvidt princippet om **omkostningsbaserede takster** anvendes i praksis.

Mht. **regnskabssystemer og opsplnitning af regnskaber** for offentlige telenet/-tjenester: Selv om lovgrundlaget ser ud til at være på plads, bortset fra nogle lande, hvor der mangler sekundær lovgivning, udtrykkes der i adskillige medlemsstater tvivl om, hvorvidt der i praksis anvendes et passende **omkostningsregnskabssystem**. Nogle af de lande, hvor fristen er udsat, (Spanien, Grækenland, Irland, Portugal), har ikke et passende omkostningsregnskabssystem. I flere af de øvrige medlemsstater har de operatører, der har en stærk markedsposition, enten ikke et passende omkostningsregnskabssystem (Belgien, Luxembourg), eller det samlede system **savner den gennemskuelighed** (Tyskland, Frankrig, Østrig, Italien, Sverige), der er nødvendig for at sikre, at der ikke forekommer krydssubsidiering, og at slutbrugertaksterne og samtrafiktaksterne er omkostningsbaserede. I et par lande er det nuværende system tilsyneladende under revision (Irland, Luxembourg).

En sammenlignende oversigt over taksterne i medlemsstaterne findes i bilag 1, del 5.

2.4.6. Nummerering

EU-rammerne

Bestemmelserne om nummerering er nedfældet i samtrafikdirektivet og direktivet om fuld liberalisering samt i beslutningerne om hhv. et fælleseuropæisk alarmnummer (112) og fælles præfiks for opkald til udlandet (00).

Medlemsstaterne skal sikre, at der er **tilstrækkelige numre og nummergrupper til rådighed** for alle offentlige teletjenester.

Indikator: Lider operatører, navnlig mobiloperatører, under mangel på numre?

Nummereringsplanerne skal administreres af de nationale tilsynsmyndigheder for at sikre en retfærdig tildeling. Nummertildelingen skal foregå på en objektiv, gennemskuelig, retfærdig, hurtig og ikke-diskriminerende måde. Operatører, der får tildelt nummergrupper, må ikke diskriminere ubegrundet i forbindelse med de numre, der giver adgang til andre operatørers tjenester.

Indikator: Administreres nummereringsplanen af en instans, der er uafhængig af teleselskaberne? Foretages tildelingen af numre, herunder særnumre (f.eks. ring gratis-numre) af det etablerede selskab eller af andre selskaber?

De vigtigste elementer i de nationale nummereringsplaner skal **offentliggøres** i en lettilgængelig form.

Indikator: *Er nummereringsplanerne endnu ikke offentliggjort eller kun delvist offentliggjort?*

De nationale tilsynsmyndigheder skal sikre, at der er **frit operatørvalg** for det enkelte opkald inden januar 1998¹⁵ og tilskynde til, at der hurtigst muligt, og senest den 1. januar 2000, indføres **nummerportabilitet**. I de lande, hvor fristen for fuld liberalisering er udsat, skal denne facilitet indføres hurtigst muligt efter skæringsdatoen for liberalisering, dog højst to år senere.

Inden 1. januar 2000 skal de nationale tilsynsmyndigheder også sikre, at fastnetoperatører med en stærk markedsposition giver deres abonnenter mulighed for at benytte andre udbydernes tjenester via **fast operatørvalg med mulighed for ved det enkelte opkald at fravælge en forhåndsindstillingen**.

Ifølge beslutningen om et **fælleseuropæisk alarmnummer** skal nummeret "112" indføres og fungere parallelt med eventuelle andre eksisterende alarmnumre. Beslutningen vedrører alle offentlige telefonnet og suppleres af bestemmelser i det ændrede taletelefonidirektiv, der forpligter medlemsstaterne til at sikre, at alle brugere *gratis* kan få forbindelse til alarmtjenester via nummeret "112" og eventuelle andre numre, der måtte være i brug på nationalt plan. Medlemsstaterne skal desuden sikre, at der kan foretages gratis alarmopkald fra offentlige betalingstelefoner ved hjælp af 112-nummeret, dvs. uden brug af mønter eller kort.

Indikatorer: *Er det fælleseuropæiske alarmnummer indført på alle net, herunder mobilnet? Er telefonisterne i stand til at ekspedere opkald på andre sprog end det, der tales i det land eller den region eller provins, hvor opkaldet foretages? Er eksistensen af nummeret bekendtgjort, f.eks. i telefonbøger og telefonboks? Er der særlige faciliteter for handicappede, der vil benytte alarmnummeret?*

I vurderingen af, hvor godt alarmnummeret virker i praksis, må der også tages hensyn til, i hvor høj grad de tjenester, der tager sig af nødsituationer, er i stand til at reagere på opkaldene. Dette afhænger af de organisatoriske rammer og den driftsmæssige praksis på nationalt, regionalt og lokalt plan, og behandles ikke i nærværende rapport¹⁶.

Ifølge beslutningen om et **fælles præfiks for opkald til udlandet** skal præfikset "00" anvendes overalt i EU. Hvis medlemsstaterne indfører eller opretholder særordninger for opkald mellem to naboområder i hver sin medlemsstat, skal abonnenterne underrettes herom.

¹⁵ Se Rådets resolution af 22. september 1997 om videreudvikling af en nummereringspolitik for teletjenester i Det Europæiske Fællesskab.

¹⁶ Der henvises i denne forbindelse til det arbejde, der er udført af det permanente net af nationale korrespondenter vedrørende civilbeskyttelse, som er etableret i henhold til en resolution vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet den 31. oktober 1994 om styrkelse af EF-samarbejdet inden for civilbeskyttelse, EFT C 313 af 10. november 1994, s. 1.

Indikatorer: Er præfikset "00" indført i praksis, og underrettes abonnenterne om særordninger?

Nummerering - den praktiske anvendelse i medlemsstaterne - oversigt

Der **meldes ikke om mangel på numre** i nogen af medlemsstaterne. Imidlertid udtrykkes der en vis bekymring angående diskriminerende behandling (Belgien og Luxembourg).

Nummereringsplanen og/eller tildelingen af numre administreres af det etablerede selskab i Grækenland. Nummereringsplanerne er offentliggjort i de fleste medlemsstater (Belgien, Danmark, Spanien, Frankrig, Irland, Italien, Nederlandene, Østrig, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige); en ny nummereringsplan vil blive offentliggjort i Luxembourg inden årets udgang og i Italien inden udgangen af 1999. I Nederlandene meldes om forsinkelser i tildelingen af numre, forårsaget af det etablerede selskab.

Fuld **nummerportabilitet** mellem operatører inden for et givet nummerområde er foreløbig indført i én medlemsstat (Finland). I tre medlemsstater (Tyskland, Frankrig og Det Forenede Kongerige) er der allerede delvis nummerportabilitet. I Sverige betragtes den manglende nummerportabilitet som en af de største hindringer for nye operatører. De forskellige tidsplaner for mobil- og fastnettelefoni i Italien kunne godt opfattes som diskriminerende. I Frankrig er der bekymring over samtrafikgebyrerne for nummerportabilitet.

Der er indført **frit operatørvalg ved det enkelte opkald** for langdistance- og/eller udlandsopkald i alle medlemsstater undtagen Grækenland, Irland, Luxembourg og Portugal. Kun i Finland er der delvist indført **fast operatørvalg**. I nogle medlemsstater (Danmark, Sverige og Det Forenede Kongerige) betragtes det som en hindring for nye selskaber, at der ikke er mulighed for **fast operatørvalg**.

Alarmnummeret 112 er indført i alle lande bortset fra Grækenland, i Spanien dog kun delvist. I seks af medlemsstaterne kan alarmopkald kun foretages på ét sprog (Tyskland, Frankrig, Irland, Østrig, Portugal og Det Forenede Kongerige). Alle medlemsstater undtagen to (Frankrig og Østrig) har ført særlige oplysningskampagner om nummeret. I otte medlemsstater (Danmark, Irland, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige) er der særlige faciliteter for handicappede.

Præfikset 00 for opkald til udlandet ser ud til at være indført i samtlige medlemsstater undtagen Sverige (pga. en klage til lensretten).

En oversigt over, hvor der er indført frit operatørvalg og nummerportabilitet, findes i bilag 1, del 4.2.

2.4.7. Frekvenser

EU-rammerne

EU-rammerne består på den ene side af regler for afsættelse af frekvensbånd til GSM (celleopbygget, landbaseret digital mobilkommunikation), ERMES (landbaseret offentlig personsøgning) og DECT (digital trådløs telekommunikation) og på den anden side af rammer for allokering og tildeling af frekvenser til operatører i overensstemmelse med direktiverne om teletjenester, satellittjenester, mobilkommunikation, ONP-rammer og tilladelser samt beslutningen om satellitbaseret personkommunikation.

Formålet med direktiverne er at sikre en koordineret indførelse af tjenester i harmoniserede frekvensbånd for at skabe et stort, indre marked for landbaseret mobilkommunikation og satellitbaserede personkommunikationstjenester. Hvad angår de fastlagte frekvensbånd, har nedfældningen af CEPT's allokeringer i EU-lovgivningen skabt øget retssikkerhed i EU. Direktiverne om afsættelse af frekvensbånd sætter **en klar frist for allokering af "kernebånd" til GSM, ERMES og DECT** og kræver mht. til GSM og ERMES, at medlemsstaterne **udarbejder planer for ibrugtagning af "udvidelsesbånd"** på grundlag af efterspørgslen på markedet. Desuden kræver direktivet om mobilkommunikation, at allokeringsordningerne, herunder planerne for udvidelse af frekvensbåndene, offentliggøres årligt eller stilles til rådighed på anmodning, samt tages op til fornyet vurdering med jævne mellemrum.

Indikatorer: *Er alle de pågældende frekvenser allokeret? Er der udarbejdet planer i lyset af efterspørgslen på markedet? Overholdes principperne om fuld objektivitet, gennemsækelighed og ikke-diskrimination i forbindelse med tildelingen af frekvenser?*

Mht. tildeling af frekvenser til operatører fastslår direktivet om mobilkommunikation, at der, for så vidt som der findes disponible frekvenser, skal udstedes tilladelser på grundlag af åbne, ikke-diskriminerende og gennemsækelige procedurer. Endvidere må antallet af tilladelser, der kræver tildeling af frekvenser, kun begrænses ud fra hensynet til væsentlige krav og kun, når dette har relation til mangelen på disponibelt frekvensspektrum, og hvor det er begrundet ud fra proportionalitetsprincippet.

Indikatorer: *Udstedes der tilladelser i alle de tilfælde, hvor der er frekvenser til rådighed? Er procedurerne for tildeling af frekvenser gennemsækelige, ikke-diskriminerende og effektive? Sikres det, at frekvensspektret udnyttes effektivt?*

Frekvenser - den praktiske anvendelse i medlemsstaterne - oversigt

I Tyskland, Spanien, Frankrig, Irland og Portugal meldes der ikke om mangel på frekvenser, men i nogle medlemsstater er frekvensbåndene til mobilkommunikation allerede fuldt besat (Det Forenede Kongerige) eller forventes besat i nær fremtid (Danmark, Irland, Østrig, Finland, Sverige). Frekvenspolitikken i Italien er ikke tilstrækkelig effektiv, set i lyset af de knappe ressourcer og den hastigt stigende efterspørgsel på mobilkommunikation.

Alle medlemsstater undtagen Luxembourg har **afsat og allokeret de nødvendige båndbredder** til GSM, ERMES og DECT i overensstemmelse med direktiverne. I nogle medlemsstater er der ikke tilstrækkelig **gennemskuelighed** (Belgien, Grækenland, Italien, Nederlandene). I visse tilfælde forekommer tidsfristen for afvikling af de analoge systemer for lang, set i forhold til efterspørgslen på markedet (Danmark, Italien, Sverige).

Der er udarbejdet **frekvensplaner** for den fremtidige anvendelse af udvidelsesbåndene i de fleste medlemsstater (Belgien, Danmark, Spanien, Frankrig, Italien, Østrig, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige).

Alle medlemsstater har udstedt mindst to **tilladelser** til GSM 900 og en tilladelse til DCS-1800. I nogle medlemsstater er der dog endnu ingen DCS-1800-operatører på markedet (Belgien, Italien, Spanien, Portugal). I visse medlemsstater udbydes der endnu ikke ERMES-tjenester (Belgien, Tyskland, Spanien, Irland, Luxembourg, Østrig og Portugal), og i de fleste lande er der endnu ikke ansøgt om eller udstedt tilladelser til DECT (Belgien, Danmark, Spanien, Irland, Luxembourg, Østrig, Portugal). I Nederlandene og Det Forenede Kongerige kræves der ikke individuel tilladelse til at udbyde DECT.

Der er udtrykt bekymring over **procedurerne**, navnlig angående manglende procedureregler (Tyskland, Grækenland, Luxembourg), opsplitning af beføjelserne vedrørende allokering af frekvenser (Frankrig og Østrig) og forsinkelser i frekvensallokeringen (Grækenland mht. satellittjenester og mobilkommunikation, Italien mht. DCS-1800, Spanien mht. satellitbaserede personkommunikationstjenester).

2.4.8. *Adgangsret*

Ifølge teletjenestedirektivet må medlemsstaterne ikke diskriminere mellem udbydere af offentlige telenet mht. adgangsret. Hvis det ikke er muligt at indrømme yderligere adgangsrettigheder, skal medlemsstaterne sikre adgang til eksisterende faciliteter på rimelige vilkår.

Af hensyn til miljøet, for at beskytte privat ejendom og i betragtning af knapheden på passende placeringsmuligheder for f.eks. antenner og master kræver samtrafikdirektivet, at de nationale tilsynsmyndigheder tilskynder til fælles brug af faciliteter, navnlig hvis væsentlige krav hindrer andre organisationer i at få adgang til realistiske alternativer. Spørgsmålet bør normalt løses gennem handelsaftaler og tekniske aftaler, men den nationale tilsynsmyndighed kan gribe ind i tvister og evt. påbyde ordninger om fælles brug af faciliteter.

Indikatorer: Er der praktiske problemer mht. adgangsret/samplacering/fælles brug af faciliteter? Er der problemer med de lokale myndigheder (især hvor disse har interesser i udbud af teletjenester, f.eks. via kabel-tv-net) og med ejere af privat ejendom? Er der problemer med ilandføring af søkabler og umistelige brugsrettigheder?

Adgangsret - den praktiske anvendelse i medlemsstaterne - oversigt

Udbydere af offentlige telenet indrømmes **adgangsret til offentlig ejendom** i alle medlemsstater, undtagen Nederlandene, hvor kun det etablerede selskab og to andre landsdækkende operatører har adgangsret overalt i landet.

Imidlertid støder nye virksomheder på **praktiske problemer i forbindelse med adgangen til offentligt ejendom**. I tre lande behandles nye selskaber ikke på lige fod med det etablerede teleselskab og offentlige værker (Irland, Spanien) eller med andre operatører med adgangsret (Nederlandene). I Luxembourg er **procedurerne for indrømmelse af adgangsret** tunge og langtrukne. I fem lande (Belgien, Spanien, Tyskland, Frankrig, Italien) skaber de lokale myndigheders procedurer hindringer for adgangen til markedet. I fire lande (Danmark, Finland, Sverige, Det Forenede Kongerige) melder de nye virksomheder ikke om problemer. I tre lande meldes der om problemer i forbindelse med **retten til adgang til privat ejendom**, der hænger sammen med de særlige eksproprieringsbeføjelser, som det etablerede selskab har fået tildelt (Irland) og med praktiske problemer med grundejere og godsejere (Østrig, Det Forenede Kongerige). I fem lande (Tyskland, Luxembourg, Nederlandene, Finland, Sverige) er de nye virksomheder ikke stødt på problemer i forbindelse med adgang til privat ejendom. En række lande (Belgien, Danmark, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien og Portugal) har ikke indsendt oplysninger om dette aspekt. De største problem i forbindelse med **fælles brug af faciliteter** er, at det etablerede selskab er tilbageholdende med at indrømme denne ret (Tyskland, Irland), eller kræver, at der skal være eksisterende trafik (Danmark). Kun i fire lande (Grækenland, Nederlandene, Finland, Sverige) er de nye selskaber ikke stødt på problemer. En række lande (Belgien, Spanien, Frankrig, Italien, Luxembourg, Portugal, Det Forenede Kongerige) har ikke indsendt oplysninger om dette aspekt.

Mht. **adgang til søkabler** er der bekymringer i en række lande. De største problemer vedrører manglende rammer for indrømmelse af adgangsret (Italien) eller manglende gennemskuelse i rammerne (Danmark, Det Forenede Kongerige), tilbageholdenhed med at indrømme adgang (Tyskland), store forsinkelser i procedurerne og urimeligt høje kompensationer til grundejerne (Det Forenede Kongerige). Der meldes dog ikke om problemer i Frankrig, Nederlandene, Finland og Sverige. Belgien, Grækenland, Spanien og Portugal har ikke indsendt oplysninger om dette aspekt.

2.4.9. Konkurrence på abonnentnetniveau

Skønt der allerede er begyndende konkurrence inden for taletelefonitjenster på fastnettet, har de nye selskaber, både infrastruktur- og tjenesteudbydere, i mange tilfælde undladt at gå ind på markedet for abonnentnet for *privatkunder*. Selv om der ikke er nogen lovhindringer, lader det til, at der ikke uden videre opstår konkurrence og dermed flere

valgmuligheder for privatkunder og SMV'er. Imidlertid ser markedet for abonnentnet for *erhvervskunder* ud til at være mere konkurrencepræget. Dette skyldes en række faktorer, der påvirker konkurrenceudviklingen inden for abonnentnet, især for privatkunder og SMV'er.

Mht. **alternative abonnentnet** har Kommissionen navnlig taget initiativer på kabel-tv-området. Teletjenstedirektivet, ændret ved kabel-tv-direktivet, der i øjeblikket er under revision¹⁷, kræver, at det skal være tilladt at anvende kabel-tv-net til udbud af teletjenester. Udstedelsen af tilladelser til alternative abonnentnet, herunder trådløse, skal være i overensstemmelse med licensdirektivet. I forbindelse med opbygning af alternative faste abonnentnet er procedurene for indrømmelse af adgangsrret og prissætningen herpå afgørende.

Adskillige medlemsstater har specifikt indført bestemmelser om **særskilt udbud af abonnentnet**. Formålet er at give nye selskaber mulighed for at anvende det eksisterende abonnentnet, idet det antages, at de senere vil være interesserede i at opbygge deres egne net, når deres kundegrundlag er stort nok, taget i betragtning at opbygningen af et net er kapitalkrævende og risikofyldt, især hvis der er usikkerhed mht. det potentielle kundegrundlag.

Indførelsen af xDSL¹⁸-løsninger vil muligvis få et skub fremad af de nye selskaber, hvis abonnentnettet udbydes for sig. Imidlertid har en undersøgelse for nylig advaret om risikoen for interferens mellem visse xDSL-systemer og ISDN-baserede net, og der rådes til, at spørgsmålet undersøges nærmere.

Indikatorer: Er der konkurrence på abonnentnetniveau?

Er der alternative abonnentnet? Anvendes f.eks. kabel-tv-net til udbud af teletjenesteydelser? Hvis ikke, hvad er årsagen? Er der udstedt tilladelser til trådløse abonnentnet?

Stiller medlemsstaterne krav om særskilt udbud af abonnentnet? Er der problemer i praksis?

En oversigt over foranstaltningerne i medlemsstaterne findes i bilag 5.

¹⁷ Kommissionens meddelelse om en konkurrenceretlig vurdering af at lade en enkelt operatør udbyde både tele- og kabel-tv-net og ophævelse af restriktionerne for udbud af kabel-tv-kapacitet via telenet (EFT C 71 af 7. marts, 1998, s. 4)

¹⁸ xDSL er en generisk forkortelse for en række digitale abonnentlinjesystemer (Digital Subscriber Line - DSL) med mulighed for højhastighedsforbindelse via de eksisterende kobbertelefonkabler i abonnentnettet.

3. KOMMISSIONENS INDSATS FREMOVER

Kommissionen vil fortsat overvåge, hvordan de nationale foranstaltninger til gennemførelse af lovpakken for telesektoren anvendes i praksis, og forelægge endnu en rapport for Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget i 1999.

Kommissionen vil endvidere indlede overtrædelsesprocedurer, hvor det er nødvendigt i lyset af oplysningerne i denne rapport samt andre forhold, der kommer til Kommissionens kendskab.

ISSN 0254-1459

KOM(98) 594 endelig udg.

DOKUMENTER

DA

06 15 08 16

Katalognummer : CB-CO-98-709-DA-C

Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer

L-2985 Luxembourg